



XIII REGIONALNA KONFERENCJA
DLA BIBLIOTEKARZY

SZKOLNE CENTRUM MULTIMEDIALNE

KSIĄŻKOWE INSPIRACJE W BIBLIOTECE

28 PAŹDZIERNIKA 2019

O czym było?

- inicjatywy czytelnicze
- wrocławskie i regionalne jako zaproszenie do współpracy na rzecz promocji czytania,
- dolnośląskie filmowe projekty na przykładzie literatury,
- projekty ogólnopolskie dla dzieci i młodzieży z książką w tle,
- biblioterapia - strategie, teksty i formy wykorzystywania literatury w edukacji, profilaktyce i wychowaniu,
- biblioterapia w nowoczesnym procesie edukacji.



SBP
STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY
POLSKICH



DOLNY
ŚLĄSK

28 października 2019 roku w Międzynarodowym Miesiącu Bibliotek Szkolnych w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej odbyła się XIII Regionalna Konferencja metodyczna adresowana do bibliotekarzy, zorganizowana przy współpracy Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, oddział we Wrocławiu pn. *Szkolne Centra Multimedialne - książkowe inspiracje w bibliotece*.

**CZYTAMY KSIĄŻKI, BY ODKRYĆ KIM JESTEŚMY.
TO, CO INNI LUDZIE ROBIĄ, MYŚLĄ I CZUJĄ JEST BEZCENNYM
PRZEWODNIKIEM W ZROZUMIENIU, KIM JESTEŚMY
I KIM MOŻEMY SIĘ STAĆ.**

URSZULA K. LE GUIN

Biblioteki organizują przeróżne formy promocji czytelnictwa i rozbudzania zainteresowań czytelniczych - z jednej strony imprezy masowe takie jak gry, akcje i kampanie czytelnicze, konkursy, z drugiej natomiast indywidualną pracę z czytelnikiem. I te właśnie obszary pracy biblioteki były przedmiotem dyskusji podczas konferencji.

Konferencję otworzyła **Lucyna Kurowska-Trudzik**, dyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu, a obrady prowadziła **Magdalena Pilińska**, wicedyrektor DBP we Wrocławiu.



LUCYNA KUROWSKA-TRUDZIK WITA GOŚCI



LIDIA ZYGA

KREATYWNE CZYTANIE - FRAZES CZY INSPIRACJA?

Obrady rozpoczęła Lidia Zyga, nauczyciel bibliotekarz, nauczyciel konsultant Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli - promotorka i organizatorka wielu wrocławskich akcji czytelniczych. *Kreatywne czytanie – frazes czy inspiracja?* - w wystąpieniu pod tym tytułem przedstawiła działania i sukcesy 17 lat współpracy uczniów, nauczycieli, wrocławian w ramach wielu akcji czytelniczych, ale przede wszystkim “Cały Wrocław czyta”. Prelegentka podkreśliła, że jej działaniom towarzyszą poczucie humoru, spostrzegawczość, wyobraźnia, empatia, tolerancja dla chaosu i zmiany, dążenie do różnorodności, podejmowanie wyzwań. W promocji czytelnictwa niezwykle ceni kreatywność i różnorodność tematyczną - działa zgodnie ze słowami Thomasa Edisona: “żeby mieć naprawdę dobry pomysł, trzeba mieć wiele pomysłów”. Wspólnie ze współtwórcą akcji Cały Wrocław Czyta, pomysłodawcą Biennale Twórczości Nauczycieli we Wrocławiu - Robertem Sytą, Lidia Zyga opowiedziała o innych, niekonwencjonalnych pomysłach na czytanie: Czytanie ekstremalne, Czytajmy razem... z wydawnictwami, Blogi literackie, I ja zostanę prezenterem radiowym, Laur Prezydenta Wrocławia, “Niebieska wstążka dla drzew we Wrocławiu”.

O kreatywnym czytaniu opowiedziała także **Ewa Hartman**, nauczycielka Szkoły Podstawowej 96 we Wrocławiu, logopeda, koordynator i inicjator szkolnych działań wspierających rozwój czytelnictwa, integrację, rozwój uczniów. Prelegentka zaprezentowała inicjatywy podejmowane z uczniami w celu promocji aktywnego czytania, podkreśliła, że w szkole są to działania międzyprzedmiotowe. Przykłady: Literackie podchody, Listy z Hogwartu i ćwiczenia kaligrafii czy przygody z Tappim i jego przyjaciółmi z Szepczącego Lasu.



EKRANIZACJE UTWORÓW LITERACKICH

Ekranizacje utworów literackich z Wrocławiem w tle – to tytuł wystąpienia **Małgorzaty Ulrich-Kornackiej** i **Bogdana Bernackiego**, przewodników turystycznych po Wrocławiu, propagatorów filmowej przeszłości i terażniejszości Wrocławia i Dolnego Śląska. Prelegenci przedstawili realizowane projekty promujące literaturę, film, a także... Wrocław oraz Dolny Śląsk, czyli „Wrocław i Dolny Śląsk w kadrze filmowym” i „Wrocław strona po stronie”. Pokazali, jak można dzięki filmom zainteresować młodzież literaturą.



BOGDAN BERNACKI

MAŁGORZATA URLICH-KORNACKA

Zaprosili uczestników do refleksji zadając pytanie: czy słuszna jest opozycja pomiędzy „kulturą słowa” a „kulturą obrazu”? i omówili zagrożenia właściwego odbioru kultury. Propozycja połączenia sztuk to wycieczki, spotkania, inspracja Wrocławiem, realizacja lektury metodą struktury fragmentu. Małgorzata Urlich-Kornacka oraz Bogdan Bernacki podkreślili jak ważna jest współpraca bibliotekarzy z polonistami i nauczycielami innych przedmiotów, aby pokazać uczniom najkorzystniejszą drogę od ekranizacji dzieła literackiego do lektury powieści, opowiadania, noweli, dramatu, utworów poetyckich. Dyskusję o filmie i literaturze wzbogacili ciekawostkami z planów filmowych dzieł kręconych w stolicy Dolnego Śląska. Przy okazji przypomnieli dawny Wrocław - miejsca i ludzi.

Literatura - Film - Wrocław - oparte na tekście - zaproszenie do omówienia ze względu na tematykę

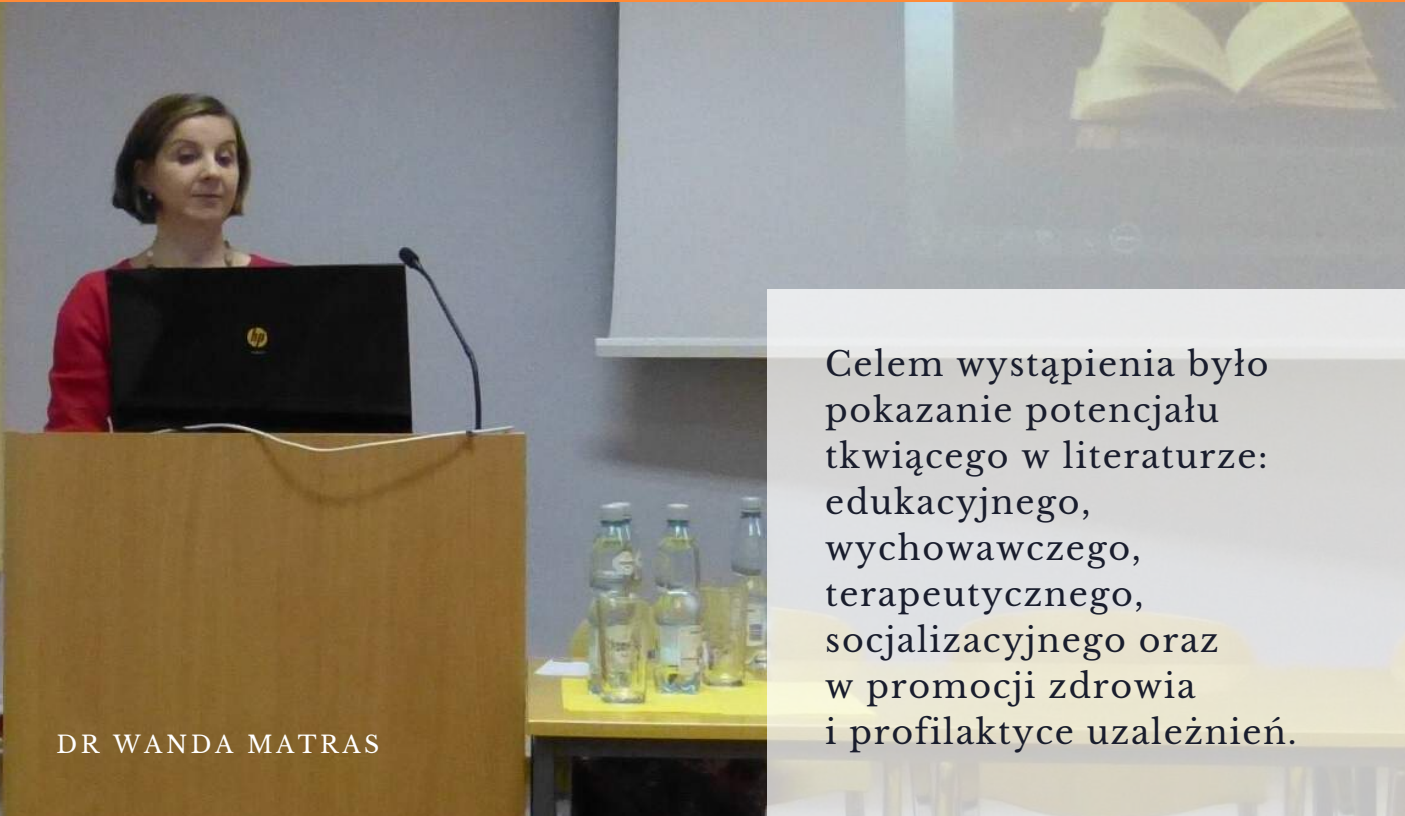
- „Słudzy boże” (2016) reż. Mariusz Gawryś
- „Bułeczka” (1973) - reż. Anna Sokołowska
- „Fantom” (1922) - reż. Friedrich Wilhelm Murnau
- „Strachy” (1979) - reż. Stanisław Lenartowicz
- „Daas” (2011) - reż. Adrian Panek
- „Zaraza” (1971) - reż. Roman Załuski
- „80 milionów” (2010) - reż. Waldemar Krzystek
- „Popiół i diament” (1958) - reż. Andrzej Wajda
- „Amok” (2017) - reż. Kasia Adamik
- „Lalka” (1968) - reż. Wojciech Jerzy Has

BIBLIOTERAPIA

Biblioterapia - strategie, teksty i formy wykorzystywania literatury w edukacji, profilaktyce i wychowaniu

Po krótkiej przerwie uczestnicy konferencji wysłuchali wykładu dr Wandy Matras, autorki kilkunastu publikacji popularnonaukowych i naukowych z zakresu terapeutycznej funkcji książki, biblioterapii, pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, technik pracy umysłowej oraz edukacji medialnej i czytelniczej pt. *Biblioterapia - strategie, teksty i formy wykorzystywania literatury w edukacji, profilaktyce i wychowaniu*, która w ten sposób streściła swoje wystąpienie:

„Kto weźmie książkę do ręki, albo się czegoś nauczy, albo się ubawi, albo zaśnie, w każdym przypadku skorzysta!” pisał Henryk Sienkiewicz na przełomie XIX i XX wieku. A czy dzisiaj nadal mamy jeszcze świadomość wartości wypływających z procesu czytania? Czy potrafimy umiejętnie wykorzystywać to narzędzie w edukacji, wychowaniu i terapii? Literatura stwarza przestrzeń do dialogu z samym sobą i z drugim człowiekiem, dostarcza wzorów do naśladowania, pokazuje strategie postępowania, uczy rozpoznawania i nazywania emocji. Owo kształtowanie odpowiednich postaw wobec samego siebie oraz wobec innych stanowi ważny element procesu wychowania.



Celem wystąpienia było pokazanie potencjału tkwiącego w literaturze: edukacyjnego, wychowawczego, terapeutycznego, socjalizacyjnego oraz w promocji zdrowia i profilaktyce uzależnień.

DR WANDA MATRAS

Książka aktywizuje różne obszary kompetencyjne czytelników:

- koncentracji (stymuluje proces skupienia uwagi, usprawnia zdolność myślenia analitycznego),
- komunikacji (wzbogaca słownictwo, uczy wyrażania myśli i rozumienia sposobów mówienia innych ludzi),
- inteligencji emocjonalnej (pozwala rozumieć i nazywać emocje oraz radzić sobie z nimi, zwiększa empatię),
- wiedzy (uczy i zaspakaja potrzebę informacji),
- wyobraźni (rozwija kreatywne myślenie, poszerza horyzonty),
- adaptacji (pogłębia elastyczność wobec zmian) oraz odpoczynku (sprzyja zdrowiu psychicznemu i dobremu samopoczuciu).

Czytanie tworzy lepszą przyszłość kształtując młodych odbiorców, wyzwaniem pozostaje jednak sposób zachęcenia do sięgania po książki, by czytelnictwo stało się pożądaną praktyką społeczną.

W działaniach biblioterapeutycznych w pracy z młodym czytelnikiem wykorzystujemy książki motywacyjne, psychoedukacyjne, psychoterapeutyczne, relaksacyjne i filozoficzne.

LITERATURA INSPIRUJE: OBRAZ, SŁOWO, DOŚWIADCZENIE...

Literatura inspiruje: obraz, słowo, doświadczenie... - to tytuł wystąpienia **Joanny Baran**, biblioterapeuty i trenera, dyplomowanego coacha, autorki i prowadzącej szkolenia uwzględniające innowacyjne metody pracy bibliotekarzy i nauczycieli.



JOANNA BARAN



Podczas wystąpienia prelegentka zadała kluczowe dla tematu pytanie: **Co zawiera literatura “w sobie”, że inspiruje?** Zaprosiła uczestników konferencji do refleksji i dyskusji, a także odpowiedzi na pytania: Czego szuka młody czytelnik? - fikcji, historii, z którą może się identyfikować. Co go interesuje? - obraz, który jest stały i coś mówi, obraz, którego odbiór jest procesem twórczym - za każdym razem jest inny, ponieważ na każdy obraz jest wiele słów.

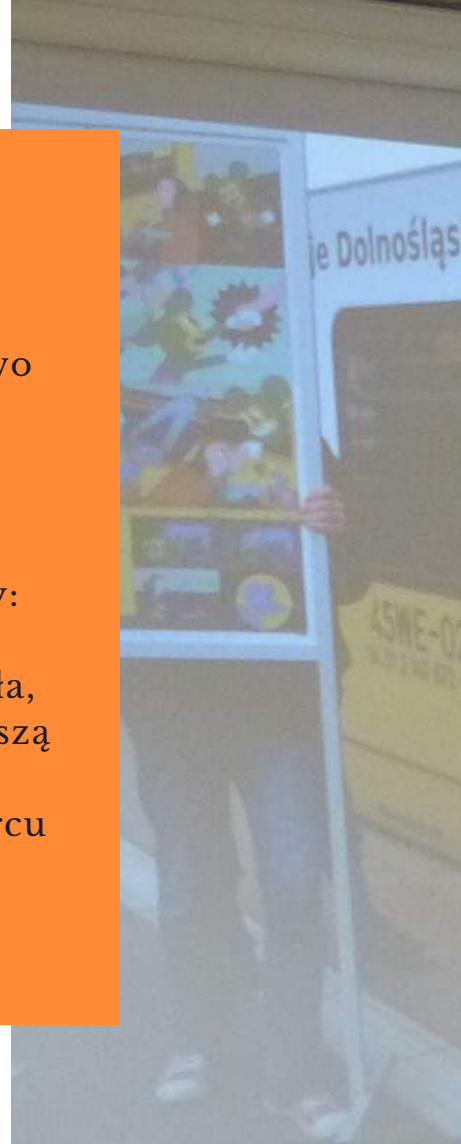
Joanna Baran zaprezentowała wiele tytułów książek obrazkowych oraz przedstawiła metodę pracy rozwijającą kreatywność polegającą na wykorzystaniu kart milowych, dzięki którym młodzi czytelnicy różnie interpretują obraz i tworzą różne opowieści. Zachęciła do tworzenia z dziećmi leporello - własnych autorskich książek, w których można wymyślać historie, projektować ilustracje, można też używać liter, słów a nawet całych długich, bardziej lub mniej skomplikowanych zdań. Inną polecaną metodą był model pracy z uważnością, która pomaga rozwijać lepszą regulację emocji, umiejętność skuteczniejszego skoncentrowania uwagi i efektywnej pracy, zwiększoną wrażliwość wobec innych oraz umiejętność współczucia i samowspółczucia.

WSZYSTKIE STRONY KSIĄŻKI

Prelekcja *Wszystkie strony książki – projekty MBP we Wrocławiu skierowane do młodzieży* przedstawiła **Joanna Grzelczyk**, bibliotekarz MBP we Wrocławiu, organizatorka wielu projektów promujących czytelnictwo m.in. "Wszystkie strony książki", który trafił do finału nagrody na pomysł promocyjny roku „Zwyrtala 2019”. Prelegentka zaprezentowała efekty tego projektu, czyli cyklu warsztatów, podczas których uczestnicy wykonali własną książkę. W obrębie projektu odbyły się warsztaty: introligatorski, w drukarni typograficznej, ilustratorski czy wokół książek artystycznych. Prelegentka podkreśliła, że bardzo wartościowe są projekty długofalowe, przynoszą wspaniałe efekty, takie np. jak wykonanie tunnel book. Uczestnicy poznali również inne działania Filii na Dworcu Głównym takie jak Pociąg do komiksu, Klub Manga Cafe, Dyskusyjny Klub Komiksu „Nowe Tory”.



JOANNA GRZELCZYK



FOTORELACJA

